

ІНФОРМАЦІЯ
моніторингу стану та розвитку сільськогосподарських рослин в
Сумському регіоні станом на 21.10.2021 року

Метеорологія

На кінець другої декади жовтня місяця спостерігалася хвиля похолодання та нічні заморозки. Але на початок третьої декади очікується незначне підвищення денної температури та значного тепла не буде. Середньодобова температура повітря становила 6,2⁰С. В денні години стовпчик термометра піднімався до позначки 15,0⁰С (18.10), а на поверхні ґрунту до 17,0⁰С (18.10). Ночами спостергався мороз у повітрі до мінус 2,0⁰С (24,09) та до мінус 5,0⁰С на поверхні ґрунту. Вітри були змінних напрямків, переважав північно-східний 5-7м/с. Відносна вологість повітря знижувалась до 87%. Опадів випало 5,6 мм. Середня температура ґрунту на глибині 5 і 40 см становила 6,7⁰С і 7,3⁰С. В денні години спостерігатиметься незначне підвищення температури до 10⁰С, а вночі можливі заморозки. Очікуються невеликі опади.

Рослинництво

Озимі зернові колосові. На території Сумської області завершується посівна кампанія озимих культур. Станом на 20 жовтня в області посіяно озимої пшениці 163,1 тис. га, що становить 99,9 % від запланованої площі, озимого ячменю – 1,5 тис. га (100 % від запланованого), озимого жита 5,7 тис. га (98,3% від запланованої площі). Всього по області посіяно озимих культур 188,3 тис. га.

На значній площі посівів області відмічається затримка росту і розвитку рослин, оскільки на перших етапах початку посівної кампанії вирішальним фактором була волога. Друга та третя декада вересня була прохолодною, що обумовило певну затримку проведення сівби в оптимальні строки. Тобто, лімітуючим фактором на сьогодні є недостатнє теплозабезпечення.

На посівах ранніх та оптимальних строків сівби озимої пшениці висіяної до 20 вересня рослини мають фазу розвитку кущання та 3-4 листки (фото 1; 2), висіяні 1 жовтня – фаза сходів (фото 3).

Для осіннього розвитку озимих культур вирішальне значення має тривалість періоду сівба - сходи. У цей період проходять I-II етапи органогенезу, і визначається потенціал урожаю. Чим менш сприятливі умови в цей період, тим менше утвориться стебел в осінній час. Чим більше відхилення агрометеорологічних умов у період сівба - сходи озимих від оптимальних, тим більше тривалий або коротший цей період і тим гірший стан рослин, що завершують осінню вегетацію. На строки появи сходів озимої пшениці впливають температура повітря і ґрунту та його вологість. Мінімальна температура повітря, при якій відбувається проростання насіння озимої

пшениці 1-2°C. Для отримання сходів потрібна сума активних температур 130-140°C. Добрі умови для проростання насіння та одержання своєчасних сходів створюються при наявності продуктивної вологи в орному шарі 20-25 мм. При низьких запасах поява сходів і їх стан погіршується. Дружність сходів визначає майбутню продуктивність ценозу, оскільки врожайність формують рослини, котрі зійшли в перші три дні.

На посівах, що перебувають у фазі кушення важливим прийомом осіннього догляду після неудобрених попередників є підживлення азотними добривами в дозі N₃₀ за 14-18 днів до припинення їх вегетації. За умови доброго вологозабезпечення ґрунту ефективність цього прийому цілком ймовірна, що підтверджено дослідженнями науковців і виробничою практикою.

В даний період може мати місце пошкодження рослин підгризаючими шкідниками, а саме личинками озимої совки та жужелиці. Для їх знищення доцільно використати дозволені «Переліком ...» інсектициди за умови теплої погоди вночі, коли личинки шкодять на поверхні ґрунту.

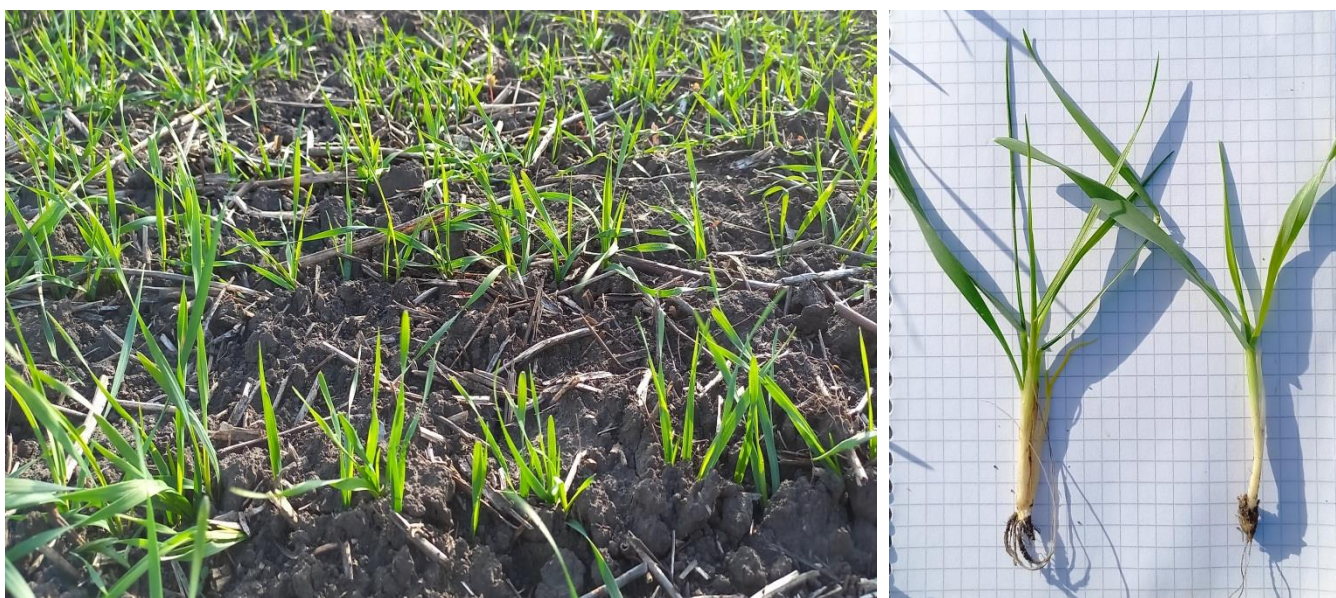

Фото 1. Озима пшениця, строк сівби 10.09.2021 р.

Фото 2. Озима пшениця, строк сівби 20.09.2021 р.

Фото 3. Озима пшениця, строк сівби 01.10.2021 р.

**Заступник директора
з наукової роботи
ІСГ Північного Сходу
НААН**

Микола СОБКО